

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ

Κεφάλαιο περί εξωτερικής πολιτικής

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Βασικοί άξονες της πολιτικής της Κυβέρνησής μας παραμένουν η διασφάλιση της εθνικής ανεξαρτησίας και ακεραιότητας της χώρας μας, η θωράκιση του ελληνισμού και η προώθηση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, στην βάση της ισότιμης συνεργασίας όλων των εταίρων. Οι θέσεις μας αυτές έχουν αποτυπωθεί και στις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης του 1993.

Η Ελλάδα θα διασφαλίσει τη θέση που της αρμόζει στην μεταψυχροπολεμική εποχή. Θα διαμορφώσουμε μια συνολική στρατηγική, η οποία θα στηρίζεται στην ανάληψη πρωτοβουλιών και δεν θα έχει απλώς αντανakλαστικό χαρακτήρα.

Η προώθηση των στόχων της εξωτερικής πολιτικής θα απαιτήσει εκσυγχρονισμό των εργαλείων και μεθόδων άσκησης της και συντονισμένη και συνολική προσπάθεια όλου του κρατικού μηχανισμού. Στο πλαίσιο αυτό έμφαση θα δοθεί και στην αναβάθμιση της οικονομικής διπλωματίας.

2. ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η Ελλάδα είναι συστατικό στοιχείο της Ενωμένης Ευρώπης και στο πλαίσιο αυτό θα συμβάλλει μαζί με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες και λαούς στην διαδικασία ενοποίησης και στην ανάδειξη της Ευρώπης σε διεθνή οικονομικό και πολιτικό πόλο.

Στα προσεχή χρόνια θα ληφθούν κρίσιμες αποφάσεις που θα διαμορφώσουν το περιεχόμενο και το ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην πορεία προς τον 21ο αιώνα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση διέρχεται μια κρίσιμη φάση και θα πρέπει να αναληφθούν πολιτικές πρωτοβουλίες για να υπερβούμε την σημερινή κρίση. Επιβάλλονται νέες δράσεις που θα αντιμετωπίζουν τα πραγματικά προβλήματα του Ευρωπαίου πολίτη.

Σε δύο μήνες αρχίζει η Διακυβερνητική Διάσκεψη για την αναθεώρηση της συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ελλάδα θα εργαστεί εποικοδομητικά για να προωθήσει πολιτικές που θα αποσκοπούν στην διασφάλιση της ισοτιμίας των κρατών μελών και στην αποφυγή μιας Ευρώπης πολλών ταχυτήτων. Παράλληλα θα προωθήσει πολιτικές που θα στοχεύουν στην σύγκλιση και την οικονομική και κοινωνική συνοχή και θα αντιμετωπίζουν πραγματικά προβλήματα όπως η απασχόληση, η υγεία, το περιβάλλον και ο πολιτισμός.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει να προχωρήσει στην ενίσχυση της πολιτικής της φυσιογνωμίας με περαιτέρω ανάπτυξη της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Αμυνας, ανάπτυξη που θα περιλαμβάνει και την

αρχή της κατοχύρωσης των συνόρων των κρατών - μελών, την αμοιβαία συνδρομή, την αλληλεγγύη αλλά και ένα θετικό ρόλο για την ειρήνη και συνεργασία των λαών.

Η Κυβέρνηση θα αξιοποιήσει τις κοινοτικές πολιτικές, στην διαμόρφωση των οποίων εξάλλου η Ελλάδα έχει συμβάλει, για την ανάκαμψη της οικονομίας, την ανάπτυξη και την πρόοδο. Στόχος μας είναι ένταξη μας στην τρίτη φάση της ΟΝΕ, στο πλαίσιο ενός προγράμματος που θα στοχεύει όχι μόνο στην ονομαστική αλλά στην πραγματική σύγκλιση.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, για να επιβιώσει ως πολιτική οντότητα και να αντιμετωπίσει τις διεθνείς προκλήσεις, θα πρέπει να ενσωματώσει τους νέους λαούς και χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένης και της Βαλκανικής. Θα πρέπει πάντως να προβλεφθούν οι αναγκαίοι πόροι για την περαιτέρω διεύρυνση και να εξασφαλιστεί η συνέχιση των υφισταμένων πολιτικών της εμβάθυνσης και της ευρωπαϊκής ενοποίησης.

Τέλος είναι αυτονόητο ότι στην επόμενη φάση της διεύρυνσης θα περιλαμβάνεται η Κύπρος και η Μάλτα, οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις για τις οποίες θα αρχίσουν έξι μήνες μετά το τέλος της Διακυβερνητικής.

3. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ Η.Π.Α.

Αποτελεί αναμφισβήτητη πραγματικότητα ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες διαδραματίζουν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο όσο και στην ευρύτερη περιοχή μας, η δε Κυβέρνηση μας θα συνεχίσει να αποδίδει στις σχέσεις αυτές τη σημασία που πρέπει.

Θα εξακολουθήσουμε τις προσπάθειες για την περαιτέρω προαγωγή και ενίσχυση των παραδοσιακών σχέσεών μας με τις Ηνωμένες Πολιτείες, σχέσεις οι οποίες ισχυροποιούνται με την παρουσία πολυάριθμης ελληνικής ομογένειας. Με τις Η.Π.Α. συμμετέχουμε σε διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς και η συνεργασία μας στηρίζεται σε κοινές αντιλήψεις και αρχές.

Η προσεχής επίσκεψη του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας στις Η.Π.Α. εξάλλου, θα αποτελέσει σημαντικό σταθμό στην περαιτέρω ανάπτυξη των διμερών μας σχέσεων.

4. ΒΑΛΚΑΝΙΑ

Αποδίδουμε όπως είναι φυσικό, ιδιαίτερη βαρύτητα και σημασία στον βαλκανικό χώρο. Η ανάπτυξη ισότιμων εποικοδομητικών και αμοιβαίως επωφελών σχέσεων με όλα τα κράτη της Βαλκανικής, θα αποτελέσει κεντρικό άξονα της κυβερνητικής πολιτικής. Η χώρα μας ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΝΑΤΟ, οργανισμών στους οποίους προσβλέπουν και οι Βαλκάνιοι γείτονές μας, έχει ειδικότερο ρόλο να

διαδραματίζει στο πεδίο αυτό συνδράμοντας στην αναζήτηση των νέων ευρωπαϊκών προσανατολισμών τους.

Η ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ των βαλκανικών χωρών θα συμβάλει στην ασφάλεια και σταθερότητα της ευρύτερης περιοχής η οποία δοκιμάστηκε σκληρά από την γιουγκοσλαβική κρίση. Στο πλαίσιο αυτό η Ελλάδα θα συνεχίσει τις προσπάθειες για την εφαρμογή ενός προγράμματος διαβαλκανικής συνεργασίας με οικονομικό, πολιτικό και πολιτιστικό περιεχόμενο.

Η Κυβέρνηση πιστεύει, επίσης, ότι η προώθηση της διαβαλκανικής επιχειρηματικής δραστηριότητας συνεισφέρει αποφασιστικά στην οικονομική και κοινωνική σταθερότητα του βαλκανικού χώρου καθώς και στην πολιτική του προσέγγιση.

Οι σχέσεις μας με την Βουλγαρία εισέρχονται σε νέα φάση μετά την πρόσφατη υπογραφή τεσσάρων σημαντικών Συμφωνιών. Με τη χώρα αυτή θα συνεχίσουμε περαιτέρω την γόνιμη συνεργασία, με ιδιαίτερη προοπτική και στον τομέα της μεταφοράς πετρελαίου.

Οι παραδοσιακά καλές σχέσεις μας με τη Ρουμανία θα διευρυνθούν και θα ενισχυθούν.

Επιθυμούμε ειλικρινά την περαιτέρω βελτίωση των σχέσεων μας με την Αλβανία με την αυτονόητη προϋπόθεση του σεβασμού των δικαιωμάτων της ελληνικής μειονότητας, η οποία μπορεί και πρέπει να αποτελέσει γέφυρα φιλίας και συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών.

Θα εξακολουθήσουμε την ενίσχυση των στενών δεσμών μας με την Νέα Γιουγκοσλαβία και την προώθηση της συνεργασίας μας σε όλους τους τομείς. Επιθυμία μας είναι, επίσης, η ανάπτυξη εποικοδομητικών και δυναμικών σχέσεων και με την Κροατία, Σλοβενία και Βοσνία-Ερζεγοβίνη προς όφελος της σταθερότητας και ανάπτυξης της περιοχής.

Εκτιμούμε ότι η συνεργασία μας με την Π.Γ.Δ.Μ. αποτελεί βασικό, σταθεροποιητικό παράγοντα στην Βαλκανική. Με την υπογραφή της ενδιάμεσης συμφωνίας έχει επιτελεστεί ένα θετικό βήμα και οι σχέσεις μας θα πρέπει να συνεχίσουν την ανοδική τους πορεία σε όλους τους τομείς.

Σε εφαρμογή της ενδιάμεσης συμφωνίας έχουν ξεκινήσει οι διαπραγματεύσεις για το πρόβλημα του ονόματος. Προσερχόμαστε στις διαπραγματεύσεις με τις γνωστές μας θέσεις και ευελπιστούμε ότι θα υπάρξει επιτυχής κατάληξή τους.

5. ΡΩΣΙΑ - ΧΩΡΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ-ΧΩΡΕΣ ΚΑΥΚΑΣΟΥ

Αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία στις σχέσεις μας με τη Ρωσία, τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης καθώς επίσης και τις χώρες του Καυκάσου.

Πιστεύουμε ότι οι ελληνορωσικές σχέσεις είναι ιδιαίτερης στρατηγικής σημασίας για την ειρήνη και την ασφάλεια στην ευρύτερη περιοχή μας.

Η Ελλάδα θα συνεχίσει εξάλλου να διευρύνει τους πολιτικούς και οικονομικούς της ορίζοντες προς τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής

Ευρώπης τόσο μέσω του διαύλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και σε διμερές επίπεδο, ιδίως με την ενθάρυνση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

Ειδικότερα με τη Ρωσία θα εντείνουμε τις επαφές μας και θα έχουμε διαβουλεύσεις σε ευρύτητα θεμάτων που παρουσιάζουν αμοιβαίο ενδιαφέρον και στα οποία η Ρωσία μπορεί να διαδραματίσει θετικό ρόλο. Προσβλέπουμε στην ταχύρυθμη ολοκλήρωση των διαδικασιών που αφορούν σε μείζονες οικονομικές συμφωνίες ιδιαίτερης γεωστρατηγικής σημασίας όπως του φυσικού αερίου και του πετρελαιοαγωγού Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολης.

6. ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ

Η Ελλάδα ως χώρα μεσογειακή έχει ενδιαφέρον για την ειρήνη και την ασφάλεια της Μεσογείου καθώς και για την οικονομική συνεργασία των λαών της. Θα αναπτύξει πρωτοβουλίες για την διεύρυνση της μεσογειακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης προάγοντας επίσης και τις διμερείς της σχέσεις με τις χώρες της περιοχής, τόσο τις Αραβικές όσο και το Ισραήλ.

7. ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΑ

Επιθυμία της Ελληνικής Κυβέρνησης είναι η εξομάλυνση των ελληνοτουρκικών σχέσεων με βάση τις αρχές του Διεθνούς Δικαίου και των Διεθνών Συνθηκών. Η χώρα μας είναι αποφασισμένη να προστατεύσει με κάθε νόμιμο μέσο τα κυριαρχικά της δικαιώματα.

Η Ελλάδα είναι διατεθειμένη να συνεχίσει τις προσπάθειες για βελτίωση των διμερών σχέσεων, αναμένει όμως αντίστοιχη συμπεριφορά και από την Τουρκία η οποία θα πρέπει να αντιληφθεί ότι μονομερείς διεκδικήσεις και απειλές που στρέφονται κατά της εθνικής μας κυριαρχίας εμποδίζουν την προσέγγιση των δύο πλευρών και δεν συνάδουν με τις ευρωπαϊκές φιλοδοξίες της Τουρκίας.

8. ΚΥΠΡΙΑΚΟ

Το Κυπριακό είναι θέμα πρώτης εθνικής προτεραιότητας. Αποτελεί πάγια θέση της πολιτικής μας ότι δεν μπορεί να υπάρξει ουσιαστική βελτίωσή των ελληνοτουρκικών σχέσεων εφόσον δεν υπάρξει δίκαιη επίλυση του Κυπριακού.

Η χώρα μας δεν είναι διατεθειμένη να επιτρέψει την παγίωση και νομιμοποίηση των τετελεσμένων της τουρκικής εισβολής και κατοχής. Αντίθετα σε διαρκή συμπαρατάξη με την Κυπριακή Κυβέρνηση θα συνεχίσει τις προσπάθειες για την δημιουργία των συνθηκών αυτών που θα επιτρέψουν την ειρηνική ανατροπή τους.

Η συνέχιση της αμυντικής συνεργασίας Ελλάδας και Κύπρου στη βάση του ενιαίου αμυντικού δόγματος δημιουργεί ήδη μία θετικήδυναμική .

Στόχος μας παραμένει η επιδίωξη με κάθε μέσον της αποχώρησης των τουρκικών στρατευμάτων, ο σεβασμός της ανεξαρτησίας της εδαφικής ακεραιότητας και κυριαρχίας της Κυπριακής Δημοκρατίας στη βάση των ψηφισμάτων του Ο.Η.Ε. Στηρίζουμε τις προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα του Ο.Η.Ε. καθώς επίσης και κάθε πρωτοβουλία που στοχεύει στην επιβοήθηση του έργου του.

Πρέπει όμως να γίνει σε όλους συνείδηση ότι η Άγκυρα είναι ο παράγων-κλειδί για την επίλυση του Κυπριακού η οποία και οφείλει να συμμορφωθεί προς την διεθνή νομιμότητα.

9. ΑΠΟΔΗΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Ο απόδημος ελληνισμός αποτελεί μια μεγάλη και δυναμική συνιστώσα του έθνους. Η Κυβέρνηση θα δώσει αμέριστη αρωγή προς τον απόδημο ελληνισμό και θα συνεχίσει τις σημαντικές και αξιέπαινες προσπάθειες που έχουν συντελεστεί μέχρι σήμερα.

Στόχος μας είναι η αξιοποίηση των δυνατοτήτων και η υλοποίηση των αποφάσεων που έχουν ληφθεί στην πρόσφατη ίδρυση στη Θεσσαλονίκη του Συμβουλίου των Αποδήμων.

Έχει ιδιαίτερη σημασία το ότι η Θεσσαλονίκη ορίστηκε πρωτεύουσα του απόδημου ελληνισμού και θα καταστεί οργανωτικό του κέντρο. Θα ήθελα εδώ εξάλλου να σημειώσω το πρόγραμμα μεταφοράς του δορυφορικού προγράμματος της ΕΡΤ και στην αμερικανική ήπειρο η υλοποίηση του οποίου θα πραγματοποιηθεί εντός τριμήνου.